



Malmö den 26 maj 2023

Statssekreterare Daniel Liljeberg  
Klimat- och näringsdepartementet

103 33 Stockholm

[daniel.liljeberg@regeringskansliet.se](mailto:daniel.liljeberg@regeringskansliet.se)  
[kn.registrator@regeringskansliet.se](mailto:kn.registrator@regeringskansliet.se)

## **NC ER Förordning 2017/2196 och svenska förberedelser inför effektbrist vintern 2023/2024**

Bäste Daniel,

Handelskammaren återkommer om effektsituationen och kring frågan om hantering av nedkoppling.

Inför vintern 2022/2023 genomfördes förberedelser för roterande bortkoppling bland annat genom successiv information i media och det förekom viss information till näringslivet. Men informationen kom sent och var enligt vår uppfattning mycket bristfällig. Att större händelser kunde undvikas handlar främst om gynnsamma externa faktorer. Förtroendet för att svenska myndigheters hantering skulle fungera saknas till stor del i näringslivet.

Frågan väsentlig ur flera aspekter. För företag handlar det bland annat om säkerhet för personal och om att skydda viktiga instrument och styrenheter från utslagning. Det kan handla om att fortsatt verksamhet är omöjlig under flera veckor (om exempelvis central utrustning måste ersättas) till dagar (om processer saneras på insatsmaterial). Även mellanstora företag kan genom detta påverka den ekonomiska aktiviteten kraftfullt i stora områden, inte minst i regioner med mycket tillverkande företag med internationell marknad.

Om näten därtill inte kan tas i drift – spänningssättas – som planerat efter en nedstängning kan konsekvenserna bli omfattande och allvarliga. Alla dessa aspekter kan hanteras bättre med framförhållning och enstaka timmar spelar stor roll.

Vi förordar därför att regeringen tar initiativ till åtgärder inför kommande vinter då riskerna åter ökar.

*Övning av systemskyddet.*

Förordningen 2017/2196 innehåller flera skrivningar om översyn och provning (bland annat Artikel 48 och 49). Vi ser det som väsentligt att dessa verkställs i god tid inför vintern 2023/2024. Brister kan då snabbt åtgärdas i god tid. Vi är medvetna att denna verksamhet inte till alla delar är offentlig information, vilket ökar betydelsen av att regeringen agerar.



### *Skydd för företag utöver art 23.4*

De stora nätanvändarna är formellt inbegripna i förordningen och Handelskammaren utgår från att dessa är integrerade både avseende bortkoppling och ny spänningssättning (i enlighet med förordningens art 23.4). Men det finns även en stor mängd företag utöver detta som drabbas hårt vid kortfristig bortkoppling/försenad spänningssättning.

För denna större grupp föreslår Handelskammaren att det snabbt tas fram ett kommunikationssystem för att nå dessa tidigt. Modeller finns i andra EU-länder. Även utbildningsinsatser är påkallade eftersom kunskap om processerna är viktiga för att företag skall vidta adekvata egna åtgärder. Under senhösten 2022 genomfördes två möten med övergripande information utan konkret kunskapsinnehåll om frågorna. Detta är långt ifrån tillräckligt. Det behövs bredare, pedagogisk information om de konkreta processerna och lämpliga insatser som företagen kan vidta. Även om organisationer som Handelskammaren kan bidra, kommer detta endast fungera genom ledarskap från systemansvariga. Regeringen bör uppdraga åt berörda att ta fram detta.

### *Lättnad genom samarbetsavtal*

De bristsituationer som gör att detta behöver initieras uppstår som regel i flera angränsande prisområden samtidigt. Flertalet prisområden med gräns till SE4 drivs av en annan TSO än Svenska Kraftnät och finns i annat medlemsland. När det finns flöden över landgräns är därför avtal ett viktigt verktyg. Exempelvis Danmark (DK1) och Tyskland har avtal för att hantera flöden vid gräns. I sådana avtal kan olika situationer hanteras mer effektivt över landgräns. Dessa avtal har stor betydelse vid mer ”normala” men ansträngda marknadsförhållanden och kan vara kritiska för att hantera en uttalad kortsiktig bristsituation. För Sydsverige, som enligt ENTSO-e har Europas i särklass sämsta effekttillgång, är denna typ av avtal potentiellt av stor betydelse eftersom alla andra områden har bättre förutsättningar på kort sikt och inte minst inför vintern 2023/24. Sådana avtal bör därför initieras med Danmark (DK2), Tyskland, Norge och andra länder där utlandsförbindelse påverkar tillgången till effekt.

Med vänliga hälsningar

SYDSVENSKA HANDELSKAMMAREN

  
Stephan Muechler  
VD

  
Per Tryding  
vice VD

*Kopia: Maja Lundbäck, Klimat- och näringsdepartementet*